AM2023.11.08H

Højesterets KENDELSE

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Poul Dahl Jensen, Lars Hjortnæs, Jan Schans Christensen, Jørgen Steen Sørensen og Julie Arnth Jørgensen.

Dato:	**8. november 2023**
Rettens sagsnr.:	**40/2023**

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, (advokat Jesper Storm Thygesen, beskikket)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Østre Landsrets 14. afdeling den 19. september 2022 (S-229-22).

Påstande

Tiltalte har nedlagt påstand om, at landsrettens kendelse om afvisning ophæves, og at sagen hjemvises til realitetsbehandling i landsretten.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Tiltalte er dansk statsborger. Han har boet i England, siden han var 11 år. Den 28. marts 2019 blev han af Crown Court i Stafford, England, dømt skyldig i drabsforsøg, ulovlig våbenbesiddelse og besiddelse af ammunition uden våbentilladelse. Den 3. april 2019 fastsatte retten straffen til fængsel i 25 år med krav om afsoning af halvdelen af straffen, hvorefter der skulle ske prøveløsladelse.

Af rettens bemærkninger til straffastsættelsen fremgår bl.a. (uautoriseret oversættelse fra engelsk):

> *"Denne sags omstændigheder er som følger: i løbet af en bandestrid befandt Forurettede sig i Leicester centrum omkring kl. 2.00, i de tidlige timer søndag den 8. juli. Han var opsat på ballade, han var bevæbnet med en machete, og han lader til at have været alene. Personerne i en BMW kørte op på siden af ham på gaden; ingen af dem er blevet identificeret. De er medlemmer af en rivaliserende bande.*
>
> *Da disse begivenheder fandt sted i byens centrum, blev de fanget af overvågningskameraer. En kort standoff blev efterfulgt af en truende udveksling mellem Forurettede og en af personerne fra bilen, som havde forladt bilen bevæbnet med en kniv. Ingen pådrog sig nogen kvæstelser. Sidstnævnte satte sig ind i bilen igen, og den kørte væk.*
>
> *Forurettede, som muligvis troede, at hændelsen var slut, skaffede sig af med sit våben i et afløb. Det var ikke slut. BMW'en blev kørt lidt ned af en sidevej, der er kendt som York Place, til en parkeringsplads, og en af passagererne steg ud af BMW'en og gik ned til de nærliggende lejligheder, Sted. Der blev han lukket ind af tiltalte, som befandt sig indenfor, og som havde en*

nøgle til en af lejlighederne. Han, tiltalte, boede skiftevis i denne lejlighed og hos sin mor på det tidspunkt; hans mors hjem lå kort kørsel derfra.

Han, tiltalte, var et andet medlem af den bande, som sad i BMW'en. De var kørt en kort afstand til tiltaltes lejlighed, da de vidste, at han havde en pistol og ammunition til rådighed. Få minutter senere forlod tiltalte lejligheden. Han var iført mørk beklædning; han havde en hætte over hovedet; han havde en pistol og ammunition på sig.

Han talte kort med personerne i BMW'en. Så gik han op til hovedgaden, hvor BMW'en var kørt væk fra Forurettede få minutter tidligere. Da han forlod parkeringspladsen, var det tiltaltes hensigt at dræbe Forurettede. Offeret var blevet på gerningsstedet, og tiltalte fik hurtigt øje på ham. De to mænd var blot få meter fra hinanden, da tiltalte affyrede tre skud hurtigt efter hinanden direkte mod Forurettede.

Det lykkedes offeret, som forstod, at der blev skudt på ham, at undgå kuglerne. Tiltalte løb hen til en motorcykel, som han tidligere havde parkeret tæt på lejlighederne, og han kørte derfra ved høj hastighed, i retning af morens hjem. Forurettede startede med at forlade gerningsstedet, men BMW'ens fører vendte tilbage med de andre passagerer og forsøgte tre gange at køre ham over, men det lykkedes ham at springe væk.

Han og personerne i BMW'en forlod gerningsstedet, inden politiet ankom. Et patronhylster blev fundet på gerningsstedet næste dag, sammen med optagelser fra overvågningskameraer fra flere forskellige steder. Tiltalte blev identificeret ret hurtigt fra en af optagelserne og anholdt nogle få dage senere. Pistolen, som en ballistisk ekspert var i stand til at identificere som det våben, der var ansvarligt for affyring af det fundne hylster, blev fundet i Birmingham adskillige uger senere, da en anden gangster blev anholdt. Det vides naturligvis, at disse våben udveksles mellem forbrydere.

...

...Da skudepisoden fandt sted, kastede nogle personer sig ned for at søge dække, andre skubbede fodgængere ind i nærliggende butikkers døråbninger for beskyttelse, og andre fodgængere dukkede sig bag parkerede biler.

For alle dem stod det klart, at en pistolmand affyrede skudene, og på mirakuløst blev hverken 'skydeskiven' eller nogen andre skudt eller dræbt eller kvæstet. Forurettede blev også identificeret på optagelserne fra overvågningskameraerne. Våbenet blev fundet i det afløb, hvor han havde smidt den. Så blev han retsforfulgt for slagsmål og besiddelse af våbenet. På linje med sådanne bandemedlemmers kodeks var han ikke til nogen hjælp for politiet i denne efterforskning.

...

Det er opmuntrende at høre, at tiltalte, som forstår sin skæbne, har vendt sine bandeforbindelser ryggen, og at han koncentrerer sig om uddannelse i fængslet, og at han ligeledes har sin families støtte og kærlighed. Det omfatter tre brødre, som er meget tæt på ham aldersmæssigt, og som aldrig har haft ballade med politiet. Medlemmer af denne helt igennem hæderlige familie har siddet stille og støttende ved tiltaltes side under hele retssagen, og i en reel henseende er de yderligere ofre for tiltaltes adfærd og for den kultur, han har taget til sig.

...

Af årsager, som jeg har forklaret fuldt ud, og jeg er sikker på, at De forstår, er straffen femogtyve års fængsel for anklagepunkt 1, med sideløbende perioder på henholdsvis fem år og et år for anklagepunkt 2 og 3, så den samlede straf i alt udgør femogtyve år.

De 255 dage, som jeg har faet oplyst, at De har tilbragt varetægtsfængslet, bliver automatisk trukket fra den straf. De skal så afsone halvdelen af den resterende straf, inden De kan blive løsladt. De vil så blive prøveløsladt og være underlagt betingelserne for resten af straffen. Hvis De

krænker betingelserne eller begår en anden lovovertrædelse, vil De på det tidspunkt blive kaldt tilbage til fængslet for at fortsætte afsoning af straffen."

Den 13. marts 2020 traf de britiske myndigheder afgørelse om udvisning af *Tiltalte*.

Med henvisning til Rådets rammeafgørelse af 27. november 2008 om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på domme i straffesager om idømmelse af frihedsstraffe eller frihedsberøvende foranstaltninger med henblik på fuldbyrdelse i Den Europæiske Union (2008/909/RIA) anmodede de britiske myndigheder den 25. marts 2020 om overførsel af *Tiltalte* fra England til Danmark med henblik på fuldbyrdelse af fængselsstraffen her i landet. Den 6. maj 2020 gav han samtykke til at blive overført til strafafsoning i Danmark. De danske myndigheder accepterede overførslen.

Ved brev af 19. maj 2020 oplyste de britiske myndigheder *Tiltalte* om, at de havde sendt Stafford Crown Courts dom af 3. april 2019 til Danmark med henblik på anerkendelse og fuldbyrdelse af straffen i overensstemmelse med dansk ret. Det fremgår yderligere af brevet bl.a.:

"The enforcement of the sentence will be governed by the law of Denmark. The authorities of that State will be competent to decide on the procedures for enforcement and to determine all measures relating thereto, including the grounds for early conditional release.

The competent authority of Denmark has to deduct the full period of deprivation of liberty already served in connection with the sentence from the total duration of the deprivation of liberty to be served. An adaptation of the sentence by the competent authority of Denmark may take place only if it is incompatible with the law of that State in terms of its duration or nature. The adapted sentence must not aggravate the sentence passed in the United Kingdom by its nature or duration."

Ved brev af 30. september 2020 til *Tiltalte* oplyste de britiske myndigheder endvidere bl.a.:

"I am writing to inform you that the Secretary of State is considering applying for your transfer to a prison in Denmark. It is the policy of the British Government that, wherever possible, foreign national prisoners should serve their sentence in their own country and I am writing to give you the opportunity to make your views known to the Secretary of State.

Both the United Kingdom and Denmark are signatories to the Council Framework Decision 2008/909/JHA, a copy of which I enclose. Under the Council Framework Decision 2008/909/JHA United Kingdom is entitled to seek the transfer of any prisoner where a deportation order has been served on the prisoner concerned. I note that Home Office Immigration Enforcement served a deportation order on you and that order is now final. The Secretary of State is therefore satisfied that you fall to be considered for transfer under the terms of the transfer agreement between the UK and Denmark.

If both the British Government and the Government of Denmark agree to your transfer, arrangements will be made to transfer you directly to a prison in Denmark. You will then be required to serve the remainder of your sentence there. You should be aware that once transferred your sentence will be administered in accordance with law governing prisons in Denmark. The Government of Denmark cannot increase the length of your sentence but the application of local release arrangements may mean that you are required to serve longer in custody that would be the case if you remained in the UK.

Before the Secretary of State makes his final decision as to whether or not to seek your transfer, he will take into consideration any representations you wish to make as to why you believe that you should not be transferred. Please use the attached form for this purpose. If you require more space to make your representations, please use additional paper."

Den 17. december 2020 blev der afholdt retsmøde i Retten i Glostrup. Af retsbogen fremgår bl.a., at advokat Poul Jost Jensen mødte som beskikket forsvarer for *Tiltalte*, og at han oplyste, at han ikke havde været i kontakt med *Tiltalte* og forgæves havde forsøgt at kontakte hans forældre. Sagen blev derefter udsat med henblik på, at forsvareren kunne opnå kontakt til *Tiltalte*.

Den 5. januar 2021 sendte Rigsadvokaten på advokat Poul Jost Jensens vegne et brev til *Tiltalte* (med engelsk oversættelse), hvoraf fremgår bl.a.:

"Oplysninger fra din forsvarer i Danmark

Din forsvarer i Danmark, advokat Poul Jost Jensen, har anmodet de danske myndigheder om at sikre, at han får kendskab til din holdning til sagen, og at du er bekendt med reglerne for eventuel fortsat afsoning i Danmark, herunder reglerne om prøveløsladelse i Danmark og oplysningerne om mulig prøveløsladelse i England i Stafford Crown Courts dom af 28. marts 2019.

Rigsadvokaten har indsat følgende besked fra forsvareren:

> *"Jeg har som forsvarer for ovennævnte et ønske om at tale med min klient for at sikre mig hans holdning til sagen, herunder at han er bekendt med det lovgrundlag der er gældende for ønsket om fortsat afsoning af reststraffen i Danmark, herunder reglerne om prøveløsladelse i Danmark ctr. hvad der er lagt fast i den engelske dom.*
>
> *Ifølge dommen kan han prøveløslades efter halv tid dvs. 12,5 år.*
>
> *Ved overflytning til dansk afsoning skal dommen konverteres til strafmaksimum i Danmark for tilsvarende forbrydelse, hvilket vil sige 20 år, og med prøveløsladelsesreglerne i Danmark indebærer dette, at han skal afsone 2/3 del heraf eller 13,3 år. I sidste ende er det Kriminalforsorgen der afgør hvornår man prøveløslades, og det kan ikke afvises at det vil ske efter halv tid henset til dommens indhold.*
>
> *Hvis han blot bekræfter, at han er bekendt hermed og enig heri, så kan sagen afsluttes i næste retsmøde. Det kan ske blot ved underskrift på udprint af denne mail."*

På den baggrund bedes du sætte det relevante kryds og underskrive dokumentet:

- Jeg er blevet gjort bekendt med ovenstående, og jeg ønsker stadig at afsone fængselsstraffen i Danmark.
- Jeg er blevet gjort bekendt med ovenstående, og jeg ønsker ikke at afsone fængselsstraffen i Danmark."

Ved mail af 14. januar 2021 rykkede Rigsadvokaten de britiske myndigheder for svar på brevet af 5. januar 2021. Af mailen fremgår bl.a., at advokat Poul Jost Jensen gerne ville opnå kontakt til *Tiltalte* inden et retsmøde i sagen den 25. januar 2021, og at advokaten ønskede et telefonmøde med ham, hvis brevet ikke kunne tilbagesendes i underskrevet stand inden denne dato.

Ved mail af 18. januar 2021 sendte de britiske myndigheder brevet tilbage til Rigsadvokaten med *Tiltaltes* underskrift af 17. januar 2021 og med afkrydsning af, at han var blevet gjort bekendt med indholdet af brevet og fortsat ønskede at afsone fængselsstraffen i Danmark.

Den 25. januar 2021 blev der afholdt hovedforhandling i sagen i Retten i Glostrup. *Tiltalte* sad i fængsel i England og var ikke til stede under byrettens behandling af sagen.

Ved dom af 29. januar 2021 bestemte Retten i Glostrup, at Stafford Crown Courts dom over *Tiltalte* skal fuldbyrdes i Danmark med fængsel i 20 år. Begrundelsen lyder:

"Retten lægger efter sagens oplysninger til grund, at Tiltalte er fundet skyldig i forsætlig kriminalitet svarende til den forbrydelse, der i Danmark er omfattet af straffelovens § 237, jf. § 21, og § 192 a. Strafferammen efter straffelovens § 237 er fængsel fra 5 år og indtil på livstid, og for § 192 a er den maksimale straf fængsel indtil 8 år. Det fremgår af domsbemærkningerne, at lovovertrædelserne som Tiltalte er fundet skyldig i har baggrund i en konflikt mellem grupper af personer, der som led i konflikten har anvendt skydevåben.

Efter straffelovens § 81 a, stk. 1, kan blandt andet den straf, der er foreskrevet i straffelovens § 192 a, forhøjes med indtil det dobbelte, hvis overtrædelsen af denne bestemmelse har baggrund i eller er egnet til at fremkalde en konflikt mellem grupper af personer, hvor der som led i konflikten blandt andet anvendes skydevåben. Efter straffelovens § 81 a, stk. 2, skal det ved fastsættelsen af straffen for blandt andet overtrædelse af straffelovens § 237 i al mindelighed indgå som en særdeles skærpende omstændighed, hvis lovovertrædelsen har baggrund i eller er egnet til at fremkalde en konflikt som nævnt i stk. 1. Det fremgår af forarbejderne, at § 81 a også omfatter forsøg på overtrædelse af de opregnede bestemmelser.

På denne baggrund finder retten, at betingelserne i straffelovens § 81 a, tillige er opfyldt.

Det følger af § 29 b, stk. 2, i EU-fuldbyrdelsesloven, at hvis varigheden af en fængselsstraf eller anden frihedsberøvende foranstaltning overstiger den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning for en tilsvarende strafbar handling, nedsættes straffen til den maksimale straf i henhold til dansk lovgivning.

Det fremgår af straffelovens § 33, stk. 1, at fængsel idømmes på livstid eller på tid, ikke under 7 dage og ikke over 16 år, og af stk. 2, at i tilfælde, hvor der er hjemmel til at forhøje den straf, der er foreskrevet for en lovovertrædelse, kan der dog idømmes fængsel indtil 20 år.

Under disse omstændigheder finder retten herefter grundlag for at nedsætte straffen til fængsel i 20 år, jf. § 29 b, stk. 2, i EU-fuldbyrdelsesloven."

Ved mail af 8. februar 2021 til de britiske myndigheder sendte Rigsadvokaten Retten i Glostrups dom af 29. januar 2021 og anførte bl.a.:

"The Danish court has requested that the judgment is handed over to Tiltalte. Would you be so kindly to forward it to the prison where Tiltalte is serving and let us know per e-mail which date he received the judgment?

You will receive a formal letter when the Danish judgment is final."

De britiske myndigheder besvarede mailen den 8. februar 2021 og anførte bl.a., at dommen ville blive oversat og sendt til *Tiltalte*.

Ved mail af 16. februar 2021 til Rigsadvokaten sendte de britiske myndigheder en "Confirmation of Conveyance", hvoraf fremgår, at *Tiltalte* grundet COVID-19-restriktioner ikke selv kunne kvittere for modtagelsen, men at "all paperwork [has been] sent to mr. *Tiltalte* via the Prison Internal Post".

Ved mail af 20. april 2021 til de britiske myndigheder anmodede Rigsadvokaten om *Tiltaltes* kvittering for modtagelse af dommen.

Den 21. april 2021 sendte de britiske myndigheder en ny "Confirmation of Conveyance" til Rigsadvokaten, hvor *Tiltalte* ved sin underskrift bekræftede at have modtaget Retten i Glostrups dom af 29. januar 2021. Ved mail af 23. april 2021 til Rigsadvokaten oplyste Københavns Vestegns Politi, at man havde talt med dommeren, som var enig i, at formalia vedrørende overførsel af *Tiltalte* nu var på plads, og at den beskikkede advokat (som modtog kopi af mailen) ikke havde bemærkninger.

Tiltaltes overførsel til afsoning i Danmark fandt sted den 9. juni 2021.

Den 20. september 2021 anmodede advokat Jesper Storm Thygesen på vegne af *Tiltalte* Østre Landsret om tilladelse til at anke byrettens dom af 29. januar 2021 med påstand om formildelse. Ved ankemeddelelse af 26. januar 2022 nedlagde statsadvokaten påstand om afvisning af anken, subsidiært stadfæstelse.

Ved kendelse af 19. september 2022 afviste landsretten anken. Landsrettens begrundelse lyder:

> *"Det følger af § 54 a, stk. 3, i EU-straffuldbyrdelsesloven, at en dom om fuldbyrdelse af fængselsstraf kan ankes inden for den i retsplejeloven fastsatte frist, og at denne frist regnes fra den dag, hvor retten har afsendt en udskrift af dommen til den pågældende. Ankefristen er efter retsplejelovens § 904, stk. 1, 14 dage.*
>
> *Af forarbejderne til bestemmelsen, jf. lovforslag nr. L 79 af 27. februar 2008, de specielle bemærkninger til § 54 a (lovforslagets § 1, nr. 25), fremgår bl.a., at "[H]vis den domfældte ikke har været til stede under hovedforhandlingen, skal retten meddele den domfældte en udskrift af dommen efter retsplejelovens § 219 a. Domfældtes ankefrist løber i så fald fra den dag, hvor retten har sendt en udskrift af dommen til den domfældte, jf. den foreslåede bestemmelse i § 54 a, stk. 3, der svarer til bestemmelsen i retsplejelovens § 904, stk. 3."*

Det følger heraf, at der i et tilfælde som det foreliggende, hvor *Tiltalte* ikke var til stede i retten under hovedforhandlingen, ikke er krav om, at dommen skal forkyndes, og at ankefristen begynder at løbe fra det tidspunkt, hvor udskrift af dommen sendes til den domfældte af retten.

Tiltaltes forsvarer, advokat Jesper Storm Thygesen, har oplyst, at *Tiltalte* modtog oplysning om Retten i Glostrups dom af 29. januar 2021 pr. brev ca. 2-3 uger efter dommens afsigelse. I det foreliggende tilfælde har anklagemyndigheden dog tillige forkyndt dommen for *Tiltalte*, og det lægges til grund, at dette er sket den 21. april 2021.

Dommen er ikke anket af *Tiltalte* inden ankefristens udløb, og advokat Jesper Storm Thygesen har på vegne af *Tiltalte* indleveret anmodning om tilladelse til anke den 20. september 2021.

Af EU-straffuldbyrdelseslovens § 54 a, stk. 4, jf. retsplejelovens § 910, stk. 1 og 2, følger, at landsretten afviser en anke, der ikke har fundet sted inden ankefristens udløb, men at landsretten kan tillade anken, hvis den part, der anker, sandsynliggør, at den pågældende først efter udløb af ankefristen er blevet bekendt med den omstændighed, som anken støttes på, eller at overskridelse af fristen i øvrigt skyldes grunde, som ikke kan tilregnes den pågældende. Anke skal i så fald iværksættes inden 14 dage efter, at den, der anker, er blevet bekendt med ankegrunden, eller efter, at de omstændigheder, som har medført overskridelsen af fristen, ikke længere er til stede.

Landsretten lægger efter det ovenfor anførte til grund, at *Tiltalte* først blev gjort bekendt med dommen efter ankefristens udløb, og overskridelsen af ankefristen kan således ikke tilregnes ham.

Tiltalte var ikke til stede under retsmøderne den 17. december 2020 og 25. januar 2021, og Rigsadvokaten har oplyst over for landsretten, at alene dommen, men ikke ankevejledning, efterfølgende er udleveret til *Tiltalte*. Manglende vejledning om ankereglerne kan efter praksis medføre, at der ses bort fra kortere fristoverskridelser i forbindelse med en anke.

Landsretten lægger til grund, at *Tiltalte* siden medio februar 2021 har været bekendt med indholdet af dommen fra Retten i Glostrup, at han blev overført til afsoning i Danmark den 9. juni 2021, og at han først i begyndelsen af september 2021 kontaktede advokat Jesper Storm Thygesen med henblik på at iværksætte anke.

Landsretten finder, at *Tiltalte*, selvom han ikke havde modtaget ankevejledning, måtte gå ud fra, at dommen ikke ville kunne ankes ganske uden tidsbegrænsning, og at han under de foreliggende omstændigheder ikke har sandsynliggjort, at anke er iværksat inden for fristen på 14 dage, efter at han blev bekendt med dommen og/eller ankegrunden, eller efter at de omstændigheder, som medførte overskridelsen af fristen, ikke længere var til stede.

Landsretten afviser derfor anken i medfør af EU-straffuldbyrdelseslovens § 54 a, stk. 3 og 4, jf. retsplejelovens § 910, stk. l, jf. 904, stk. 1."

Anbringender

Tiltalte har anført navnlig, at han forud for afsigelsen af Retten i Glostrups dom ikke blev gjort bekendt med, hvilke konsekvenser det ville have for hans straf, hvis dommen blev konverteret i overensstemmelse med danske regler og praksis. Det er ikke korrekt, at han forud for dommens afsigelse fik lejlighed til at læse forsvarerens bemærkninger i Rigsadvokatens brev af 5. januar 2021 og således gøre sig bekendt med bl.a. de danske regler for prøveløsladelse.

Brevet blev kun overordnet refereret for ham af fængselspersonalet, som oplyste ham om, at han ville blive prøveløsladt efter afsoning af halvdelen af den fulde straf, der var angivet som 20 års fængsel. Det var på det grundlag, at han samtykkede i at blive overført til afsoning i Danmark.

Rigsadvokatens brev af 5. januar 2021 blev først udleveret til ham i februar 2021, og byrettens dom blev først udleveret til ham den 21. april 2021. Han modtog ingen ankevejledning i forbindelse hermed, og han var efter modtagelsen af dommen ikke i kontakt med sin danske advokat eller med danske myndigheder, som kunne vejlede ham eller bistå ham med at anke, mens han var i England. Han har boet i England, siden han var 11 år, og han har intet forudgående kendskab til de danske regler om anke. Disse regler blev han først bekendt med, da han kom i kontakt med advokat Jesper Storm Thygesen i september 2021.

Først da han blev overført til Vestre Fængsel i Danmark den 9. juni 2021, blev han bekendt med, at man, når man er dømt efter straffelovens § 81 a, som hovedregel ikke har mulighed for prøveløsladelse efter afsoning af 2/3 af den idømte straf, men derimod skal afsone den fulde dom, medmindre man går i bandeexit. Han forsøgte derpå at komme i kontakt med sin danske advokat, men fængselspersonalet oplyste, at der ikke var registreret en advokat på hans kontaktblad i systemet, og at fængselspersonalet derfor ikke kunne rette henvendelse på hans vegne.

Primo september 2021 fik han kontakt til advokat Jesper Storm Thygesen, som den 7. september 2021 indhentede byrettens dom af 29. januar 2021. Den 16. september 2021 blev den engelske dom sendt til advokat Jesper Storm Thygesen af Københavns Vestegns Politi, og den 17. september 2021 blev der afholdt et møde i fængslet mellem ham og en af advokat Jesper Storm Thygesens kolleger. Den 20. september 2021 indgav advokat Jesper Storm Thygesen anmodning til landsretten om admittering af anke af byrettens dom. Der blev således indgivet anke inden 14 dage efter modtagelsen af byrettens dom den 7. september 2021.

De ydre omstændigheder, som var afgørende for, at han ikke kunne anke på et tidligere tidspunkt, ophørte først i september 2021, hvor han kom i kontakt med en advokat, der kunne vejlede ham, og derefter blev processen med at anke straks sat i gang. Betingelserne i retsplejelovens § 910, stk. 2, for admittering af anken er dermed opfyldt, jf. bl.a. UfR 2003.1651 Ø, UfR 2018.3844 H og UfR 2023.733 Ø.

Ved en realitetsbehandling i landsretten ønsker han at nedlægge påstand om formildelse. Han ønsker navnlig spørgsmålet om anvendelse af strafskærpelsesreglen i straffelovens § 81 a prøvet, da

bestemmelsen fører til, at straffen i Danmark reelt bliver strengere end i England som følge af de danske prøveløsladelsesregler.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at *Tiltaltes* anke af byrettens dom af 29. januar 2021 skete efter udløbet af ankefristen. Der er ikke grundlag for at admittere anken efter § 910, stk. 2, uanset at myndighederne på intet tidspunkt vejledte ham om adgangen til at anke dommen.

En dom om fuldbyrdelse af en udenlandsk fængselsstraf kan ankes inden for den i retsplejeloven fastsatte ankefrist, og fristen regnes fra den dag, hvor retten har afsendt en udskrift af dommen til domfældte, jf. EU-straffuldbyrdelseslovens § 54 a, stk. 3. Ankefristen er 14 dage, jf. retsplejelovens § 904, stk. 1. Såfremt tiltalte ikke var til stede under hovedforhandlingen, meddeler retten en udskrift af dommen efter retsplejelovens § 219 a, og tiltalte vejledes i forbindelse med den efterfølgende meddelelse eller forkyndelse efter stk. 5 om adgangen til at anke, jf. § 219 a, stk. 6.

Der var herefter ikke krav om forkyndelse af dommen for *Tiltalte*, men blot om, at dommen skulle sendes til ham. Ankefristen på 14 dage begyndte derfor at løbe, da dommen blev fremsendt den 8. februar 2021. Hans anke af 20. september 2021 er ikke sket inden ankefristens udløb og skal derfor afvises, jf. EU-straffuldbyrdelseslovens § 54 a, stk. 3, jf. retsplejelovens § 910, stk. 1, medmindre betingelserne efter § 910, stk. 2, for admittering af anken er opfyldt.

Anklagemyndigheden bestrider ikke, at overskridelsen af ankefristen skyldes grunde, som ikke kan tilregnes *Tiltalte*, jf. retsplejelovens § 910, stk. 2, 1. pkt. Anken blev dog ikke iværksat rettidigt, jf. § 910, stk. 2, 2. pkt. Han blev således bekendt med dommen allerede den 16. februar 2021, da personalet i fængslet efter det oplyste gav ham den, og den 21. april 2021 kvitterede han også for modtagelsen af dommen.

I hvert fald siden den 9. juni 2021, hvor han blev overført til Danmark, havde han anledning til og mulighed for at rette henvendelse til en advokat, men det skete ikke før primo september, hvor han rettede henvendelse til advokat Jesper Storm Thygesen. Anklagemyndigheden har ikke mulighed for at efterprøve oplysningen om, at *Tiltalte* af fængselspersonalet skulle være blevet nægtet at kontakte sin daværende forsvarer eller en anden advokat. Der var ikke tale om en kortere fristoverskridelse, sml. UfR 2003.1651 Ø og UfR 2005.1662 Ø, men en overskridelse på flere måneder.

Heller ikke spørgsmålet om prøveløsladelse bør føre til, at anken skal admitteres. *Tiltalte* var blevet gjort bekendt med de danske regler om prøveløsladelse i fornødent omfang forud for byrettens dom.

Højesterets begrundelse og resultat

Ved Retten i Glostrups dom af 29. januar 2021 blev det bestemt, at *Tiltaltes* fængselsstraf i England på 25 år skal fuldbyrdes i Danmark med fængsel i 20 år, jf. EU-straffuldbyrdelseslovens § 29 b, stk. 2, jf. § 54, stk. 2.

Tiltalte sad på dette tidspunkt i fængsel i England og var ikke til stede under byrettens behandling af sagen. Han blev overført til afsoning i Danmark den 9. juni 2021.

Advokat Jesper Storm Thygesen har som forsvarer for *Tiltalte* den 20. september 2021 anket byrettens dom, og sagen angår, om anken skal admitteres, eller om den skal afvises som for sent iværksat.

Som anført af landsretten regnes ankefristen på 14 dage fra det tidspunkt, hvor retten har afsendt en udskrift af dommen til den tiltalte, jf. EU-straffuldbyrdelseslovens § 54 a, stk. 3, jf. retsplejelovens § 904, stk. 1.

Retten i Glostrups dom af 29. januar 2021 blev sendt til *Tiltalte* den 8. februar 2021, og ankefristen udløb den 22. februar 2021. Anken den 20. september 2021 er derfor iværksat efter udløbet af ankefristen.

Landsretten afviser en anke, der ikke har fundet sted inden ankefristens udløb, jf. EUstraffuldbyrdelseslovens § 54 a, stk. 4, jf. retsplejelovens § 910, stk. 1. Efter § 910, stk. 2, 1. pkt., kan landsretten dog tillade anken, hvis den part, der anker, sandsynliggør, at den pågældende først efter udløb af ankefristen er blevet bekendt med den omstændighed, som anken støttes på, eller at overskridelse af fristen i øvrigt skyldes grunde, som ikke kan tilregnes den pågældende. Efter § 910, stk. 2, 2. pkt., skal anke i så fald iværksættes inden 14 dage efter, at den, der anker, er blevet bekendt med ankegrunden, eller efter, at de omstændigheder, som har medført overskridelsen af fristen, ikke længere er til stede.

Det er ubestridt, at betingelserne i § 910, stk. 2, 1. pkt., er opfyldt. Spørgsmålet er herefter, om anken er iværksat inden 14 dage efter, at *Tiltalte* blev bekendt med ankegrunden, eller efter, at de omstændigheder, som medførte fristoverskridelsen, ikke længere var til stede, jf. § 910, stk. 2, 2. pkt.

Som nævnt sad *Tiltalte* i fængsel i England, da byretten behandlede sagen. Han har ikke fået vejledning fra myndighederne om adgangen til at anke byrettens dom, jf. retsplejelovens § 219 a, stk. 6. Fra fængslet i England var han ikke i kontakt med sin daværende beskikkede forsvarer i Danmark, som derfor heller ikke kunne rådgive ham om anke, jf. retsplejelovens § 906, stk. 4. *Tiltalte* har boet i England, siden han var 11 år, og det må lægges til grund, at han først blev bekendt med adgangen til at anke byrettens dom og fremgangsmåden i den forbindelse, efter at han i begyndelsen af september 2021 havde taget kontakt til advokat Jesper Storm Thygesen, og advokaten havde haft mulighed for at sætte sig ind i sagen.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at anken den 20. september 2021 af byrettens dom er iværksat inden 14 dage efter, at de omstændigheder, som medførte fristoverskridelsen, ikke længere var til stede. Som følge heraf er betingelserne i retsplejelovens § 910, stk. 2, 2. pkt., opfyldt, og Højesteret tager derfor *Tiltaltes* påstand om admittering af anken til følge.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse om afvisning ophæves, og sagen hjemvises til realitetsbehandling i landsretten.

Statskassen skal betales sagens omkostninger for Højesteret.